

23.11.2016

LISTARE

hMARFA V 8.8C - Declarația 394 de la 01.10.2016

Reglementări

1.) Legea 227/08.09.2015 privind Codul fiscal (MO 688/10.09.2015), descărcabilă în formă actualizată, cu Norme de pe site-ul ANAF

2.) HG 1/06.01.2016 Norme metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal (MO 22/13.01.2016), modificată de:

- HG 47/03.02.2016 (MO 100/09.02.2016)
- HG 159/11.03.2016 (MO 208/21.03.2016)

3.) Ordinul 3769/23.12.2015 privind declararea livrărilor/prestărilor și achizițiilor efectuate pe teritoriul național de persoanele înregistrate în scopuri de TVA și pentru aprobarea modelului și conținutului declarației informative privind livrările/prestările și achizițiile efectuate pe teritoriul național de persoanele înregistrate în scopuri de TVA (MO 11/07.01.2016), modificat și completat de:

- Ordinul 1105/29.03.2016 (MO 242/01.04.2016)
- Ordinul 2264/26.07.2016 (MO 578/29.07.2016)
- Ordinul 2328/05.08.2016 (MO 601/08.08.2016)

4.) Ordinul 103/22.01.2016 Instrucțiuni de aplicare a scutirii de taxă pe valoarea adăugată pentru operațiunile prevăzute la art. 294 alin.(1) lit. a)-i), art.294 alin.(2) și art. 296 din LG 227/15 privind Codul fiscal (MO 106/11.02.2016), modificat și completat de:

- Ordinul 1058/05.07.2016 (MO 529/14.07.2016)

5.) OUG 28/25.03.1999 privind obligația agenților economici de a utiliza case de marcat electronice fiscale (MO 131/31.03.1999), cu modificările și completările ulterioare

6.) Ordinul 1155/868/25.07.2016 privind aplicarea cotei reduse de TVA de 9% ... în sectorul agricol (MO 572/28.07.2016)

🚨 NOU 7.) ANAF: Ghid de completare a declarației 394, descărcabil de pe site-ul ANAF

1. Prezentarea declarației

Începând cu luna iulie 2016 a intrat în vigoare noul model al declarației 394, mult mai complex față de modelul aplicabil în primul semestru. Codul 394T a fost dat de ANAF în unele referiri din structura informatică. Pentru evitarea confuziilor cu vechiul model, în program s-a utilizat codul 394T.

Introducerea noului model a suferit mai multe amânări și modificări de conținut din partea ANAF (vezi la 3.). După ultima actualizare, declarația se depune astfel:

a) pentru perioada 1 iulie 2016 - 30 septembrie 2016, s-a completat numai pentru operațiunile desfășurate cu persoane impozabile înregistrate în scopuri de TVA în România (numai cartușele A-C din anexa nr. 1);

b) începând cu data de 1 octombrie 2016, declarația se completează integral, pentru toate operațiunile efectuate pe teritoriul național.

⚠ Chiar dacă în trim.III s-au declarat numai operațiunile cu partenerii plătitori de TVA, declarația s-a depus pe noua structură începând cu luna iulie. O parte din informațiile nesolicitate trebuie să apară cu zero în xml-ul generat.

Vezi modelul și instrucțiunile actualizate de [Ordinul 2264/16](#). În formular apar mai întâi apar câteva „cartușe” (capitole) de rezumat - adică date centralizate - pe capitole, urmează apoi partea de semnături, după care apare detalierea informațiilor din aproape fiecare capitol.

Vezi o comparație între D394 (sem.I) și D394T (trim.IV) ...

Pentru înțelegerea mai ușoară, în materialul de mai jos am „rearanjat” conținutul, astfel că după fiecare capitol de rezumat am plasat cele mai importante instrucțiuni de completare (pe alocuri prescurtat), după care am introdus subcapitolul cu detalierea informațiilor din capitolul corespunzător:

Conținutul declarației și instrucțiuni de completare

Cu data de 03.11.2016 ANAF a publicat și un Ghid de completare a declarației 394, descărcabil de la adresa menționată la Reglementarea nr. 8.) de mai sus. Pe alocuri ne vom referi și la precizările din acest Ghid, care de la început precizează, că are doar un caracter informativ.

Termenul de depunere

În mod diferit față de alte declarații, D394 se depune **până în data de 30 inclusiv a lunii următoare** încheierii perioadei utilizate pentru decontul de TVA (lunar, trimestrial etc.). În luna februarie, termenul este data de 28, respectiv 29. (Termenul de depunere este prevăzut de Ordinul 2328/05.08.16)

⚠ Chiar dacă în perioada respectivă **nu au fost realizate operațiuni** de natura celor care fac obiectul declarației, ea trebuie depusă!

Detalierea informațiilor

- se introduc și operațiunile cu neplătitorii de TVA, precum și operațiunile cu parteneri externi, pentru care locul livrării/prestării este în România
- operațiile trebuie defalcate pe cotele TVA 24%, 20%, 19%, 9%, 5% sau 0%, după caz. (Cotele de 24% și 19% se utilizează pentru ajustarea unor operațiuni din anii precedenți).
- informațiile se detaliază și după sistemul TVA aplicat de firmă sau de parteneri (normal sau TVA la încasare), taxare inversă, regimul special de TVA aplicat (pentru second-hand, opere de artă, agenții de turism etc.).

1.1. Prezentare generală

Mai jos vom prezenta descrierea completă a declarației, pentru pregătirea corespunzătoare a evidenței. Modul specific de operare în trim.III 2016 este menționat în capitolul referitor la realizarea D394 în hMARFT.

Capitolele declarației

- **A** - Datele firmei
- **B** - Datele reprezentantului fiscal/legal/împuternicitului
- **C** - Operațiuni desfășurate cu persoane impozabile înregistrate în scopuri de TVA în România
- **D** - Operațiuni desfășurate cu persoane neînregistrate în scopuri de TVA
- **E** - Operațiuni desfășurate cu persoane nestabilite în România care sunt stabilite în alt stat membru, neînregistrate și care nu sunt obligate să se înregistreze în scopuri de TVA în România
- **F** - Operațiuni desfășurate cu persoane impozabile neînregistrate și care nu sunt obligate să se înregistreze în scopuri de TVA în România, nestabilite pe teritoriul Uniunii Europene
- **G** - Încasări din operațiuni efectuate prin intermediul aparatelor de marcat electronice fiscale, precum și din activități exceptate
- **H** - Rezumat declarație privind operațiunile realizate pe teritoriul României
- **I** - Alte informații

Fiecare capitol are câteva particularități, asupra cărora atragem atenția în cele ce urmează.

Capitolul A

Trebuie specificat, dacă firma este plătitoare de TVA. Codul CAEN principal va fi cel al activității preponderente desfășurate efectiv în perioada respectivă. Conform Ghid D394 (8.), codul CAEN trebuie să fie identic cu cel din D300.

Capitolul B

Spre deosebire de alte declarații, aici se introduc datele reprezentantului fiscal, ale reprezentantului legal sau ale împuternicitului, după caz.

Partea introductivă și de semnături

a) În partea introductivă trebuie bifat dacă plătitorul aplică:

- sistemul normal de TVA, sau
- sistemul TVA la încasare

Tot aici, trebuie comunicat dacă în perioada respectivă au fost/nu au fost efectuate operațiuni, deci **declarația se depune și în situația în care nu s-au efectuat operațiuni de natura celor de declarat!**

Trebuie introdus și **codul CAEN al activității preponderente efectiv desfășurate** în perioada de raportare (deci CAEN-ul poate să fie diferit de cel pentru activitatea de bază).

b) În partea de semnături, reprezentantul legal/fiscal/împuternicitul trebuie să precizeze obligatoriu, dacă este de acord, ca tranzacțiile aferente partenerilor din declarație să poată fi consultate de către partenerul în cauză prin intermediul aplicației puse la dispoziție de ANAF.

Acordul va fi dat în prima declarație depusă și va fi valabil pentru toate declarațiile 394 pentru care există obligativitatea depunerii în anul fiscal, fără a avea posibilitatea schimbării opțiunii.

În cazul în care persoana impozabilă nu și-a exprimat acordul, aceasta are posibilitatea schimbării opțiunii în cursul anului. Astfel, persoana impozabilă va bifa în mod corespunzător căsuța corespunzătoare schimbării opțiunii.

În situația în care persoana impozabilă nu și-a exprimat acordul prin nicio declarație informativă depusă pe parcursul anului, aceasta nu va putea consulta datele înscrise de parteneri în declarațiile 394 referitoare la tranzacțiile bilaterale, indiferent de opțiunea acestora.

Aici trebuie precizată și persoana fizică/juridică care a întocmit declarația.

⚠ La data redactării documentației ANAF nu a publicat adresa la care se regăsesc datele declarate de parteneri.

Rezumat capitole

Cap. C, D, E, F au câte un „rezumat”, adică datele sunt centralizate după natura lor. La modul general, rezumatele conțin:

- numărul total de parteneri pentru fiecare categorie de operații
- livrări/achiziții, după diverse criterii, defalcate pe:
 - număr de facturi - ⚠ Ordinul 3769 (3.) prevede, că în situația în care în cuprinsul unei facturi emise/primate există operațiuni cu cote de TVA diferite, la rubrica „număr de facturi” se vor înscrie:
 - valoarea 1 în dreptul operațiunii cu valoarea cea mai mare a TVA
 - valoarea 0 pentru restul operațiunilor
 - baza impozabilă
 - TVA pe cote.

⚠ Nu se cuprind operațiunile cu cota de 0%, în afara achizițiilor de la persoane neimpozabile.

Lista operațiunilor

Datele din rezumatele cap. C, D, E, F se detaliază centralizat pe parteneri, după diverse criterii particulare fiecărui capitol, pe care le vom prezenta mai jos.

1.2. Cap. C - Operațiuni cu persoane impozabile înregistrate în scopuri de TVA în România

Acest capitol este asemănător vechii declarații 394 ca și conținut, dar:

- operațiile se defalcă și în funcție de calitatea furnizorului/beneficiarului, deci dacă acesta aplică:
 - sistemul normal de TVA
 - TVA la încasare
- TVA aferent livrărilor/achizițiilor se defalcă pe cote

Documente incluse

Numai facturi. Nu se includ facturile simplificate.

Coduri și conținut:

C1) Rezumat

- **L** - livrări de către persoane care aplică:
 - sistemul normal de TVA
 - TVA la încasare
- **LS** - livrări în regimuri speciale de către persoane care aplică sistemul normal de TVA
- **A** - achiziții de la persoane care aplică sistemul normal de TVA
- **AI** - achiziții de la persoane care aplică TVA la încasare
- **AS** - achiziții în regimuri speciale de la persoane care aplică sistemul normal de TVA
- **V** - livrări cu taxare inversă, defalcate pe fiecare categorie pentru care se aplică taxarea inversă, inclusiv telefoane mobile, microprocesoare, console de jocuri, tablete PC și laptopuri, dacă valoarea lor fără TVA în factură ≥ 22.500 lei

- **C** - achiziții cu taxare inversă, defalcate pe fiecare categorie pentru care se aplică taxarea inversă, inclusiv telefoane mobile, microprocesoare, console de jocuri, tablete PC și laptopuri, dacă valoarea lor fără TVA în factură ≥ 22.500 lei

C2) Lista detaliată

În lista operațiunilor, toate codurile din Rezumat se vor detalia, centralizat pe fiecare partener. Se vor efectua toate defalcările de mai sus. La cereale se detaliază pe coduri NC.

Observații

- operațiunile cu **taxare inversă** se detaliază nu numai pe cereale, ci și pe celelalte bunuri pentru care este obligatorie taxarea inversă. **Vezi lista detaliată ...**
 - în **rezumat**, la cereale și plante tehnice se utilizează codul 21
 - în **lista operațiunilor pe parteneri**, se utilizează codurile NC detaliate, mai lungi
 - Ghid D394 pag.18: În situația în care se achiziționează bunuri în vederea dezmembrării și valorificării ulterioare ca deșeuri, operațiunea se va înscrie în declarația 394, astfel:
 - achiziția de bunuri se declară la cartușele C - F, în funcție de tipul partenerului;
 - livrarea de deșeuri - indiferent de natura acestora: feroase, neferoase, plastic, sticlă, etc., se declară numai la cartușul C, tip operațiune V.
- HG 159/16 (vezi la 2.) precizează că dispozitivele cu circuite integrate sunt cele de la codul NC 8542, iar la pct.109 introduce alin. (19), exemplificând și situația în care se aplică taxarea inversă la telefoane mobile, laptopuri etc.
- **partenerii afiliați** nu sunt tratați distinct în Normele de completare (3.). Achizițiile trebuie defalcate pe fiecare cotă de TVA de la „persoane impozabile care aplică sistemul de TVA la încasare”. În relația cu persoane afiliate nu se poate aplica TVA la încasare (vezi art.282 (6) din Codul fiscal), deci în hMARFA partenerii afiliați se vor lua în considerare cu sistem normal de TVA!

1.3. Cap. D - Operațiuni cu persoane neînregistrate în scopuri de TVA

Parteneri

- întreprinderi mici, întreprinderi individuale, PFA-uri - neplătitoare de TVA
- instituții, asociații, organizații etc.
- persoane fizice române sau străine

Ghid D394 (8.) pag.24.:

1. În cartușul D se declară facturile emise/primate atât către/de la persoane fizice române/străine, cât și persoane juridice române/străine neînregistrate în scopuri de TVA (care nu se înregistrează la cartușele E și F).
2. Operațiunile cu persoane juridice străine din state membre UE sau non - UE, pentru care nu există date de identificare și nu se declară la cartușele EF, se înscriu în cartușul D.

Documente incluse

- facturi
- borderouri de achiziții
- carnet de comercializare a produselor din sectorul agricol
- contracte (autoturisme, terenuri, clădiri, imobile, etc.)
- alte documente în relația cu persoane fizice

Prevederi referitoare la documente pentru unele operațiuni cu persoane fizice ...

Coduri și conținut:

D1) Rezumat

- **L** - livrări de către persoane care aplică:
 - sistemul normal de TVA
 - TVA la încasare
- **LS** - livrări în regimuri speciale de către persoane care aplică sistemul normal de TVA
- **N** - achiziții de la neplătitori - se centralizează după tipul de document furnizor. În Rezumat, începând cu trim.IV 2016 se include totalul facturilor emise către persoane fizice, indiferent de valoarea acestora.

D2) Lista detaliată

Cf. Normelor de completare, în **lista de detalii** facturile emise către **persoanele fizice** se cuprind astfel:

- în trim.IV 2016 - numai facturile cu valoare individuală a operațiunilor taxabile > **10.000 lei**
- din 2017 - **toate** facturile emise.

În lista detaliată operațiile se centralizează pe parteneri.

Achizițiile **de la persoane fizice** trebuie detaliate aici **după natura bunurilor cumpărate**. Vezi lista detaliată După cum se observă din listă, pe ultimele poziții avem *alte bunuri și servicii*, deci practic **toate achizițiile** de la persoane fizice trebuie declarate!

Date parteneri

În formular sunt prevăzute:

- **CIF, CUI, CNP sau NIF partener**
 - Norme de completare: *completarea CNP/NIF este obligatorie numai în situația în care persoana impozabilă îl colectează de la persoana fizică din facturi, contracte (de prestări servicii, de furnizare utilități, vânzări de bunuri mobile și imobile etc.); în lipsa acestuia se vor declara **numele, prenumele și adresa** persoanei fizice.*
 - Conform structurii informatice, CNP sau NIF nu sunt informații obligatorii, numai CIF sau CUI, dacă există.
- **adresă partener** (țară, localitate, județ, stradă, nr., bloc, apartament, alte detalii adresă).
 - Norme de completare: *La adresă se vor completa informațiile în următoarea ordine: datele din actul de identitate al persoanei fizice colectate de persoana impozabilă sau, în lipsa acestuia, o altă adresă comunicată de beneficiar. Informațiile vor cuprinde în mod obligatoriu, următoarele: țară, localitate, județ/sector, strada, nr., bloc, apartament, alte detalii adresă. Rubrica „alte detalii adresă” se va completa în situația în care se vor înscrie alte elemente decât cele existente în formularul pretipărit sau nu se deține o adresă din România. Pentru achizițiile efectuate pe bază de borderouri de achiziție/file de carnet de comercializare a produselor din sectorul agricol, se vor declara numele, prenumele și adresa persoanei fizice.*
 - Conform structurii informatice, sunt obligatorii numai țara, județul și localitatea!
 - Pentru persoane fizice din străinătate trebuie specificată cel puțin țara.

1.4. Cap. E - Operațiuni cu persoane nestabilite în România care sunt stabilite în alt stat membru, neînregistrate și care nu sunt obligate să se înregistreze în scopuri de TVA în România

3.) 10. se vor declara numai operațiunile taxabile pentru care locul livrării/prestării este în România conform art. 275, respectiv art. 278 din Codul fiscal și, în cazul achizițiilor de bunuri/servicii, beneficiarul este obligat la plata TVA conform art. 307 alin. (2), (3), (5) și (6) din Codul fiscal, **care nu se înscriu în declarația recapitulativă privind**

livrările/achizițiile/prestările intracomunitare (formular 390).**Documente de inclus**

- numai facturi (fără facturi simplificate)

Coduri și conținut:

E1) Rezumat

- **L** - livrări de către persoane care aplică:
 - sistemul normal de TVA
 - TVA la încasare
- **LS** - livrări în regimuri speciale de către persoane care aplică sistemul normal de TVA
- **C** - achiziții cu taxare inversă

Informații de declarat:

- numărul total al persoanelor stabilite în alt stat membru, neînregistrate în România
- numărul total de facturi emise
- livrările taxabile (distinct dacă furnizorul aplică/nu aplică TVA), pe cote TVA
- livrările în regimuri speciale de TVA
- achizițiile pentru care se aplică taxarea inversă, pe cote TVA

E2) Lista detaliată

În lista detaliată, se declară operațiile centralizate pe parteneri.

Livrări - cf. Normelor de completare (3.), se declară valoarea totală a **bazei impozabile** aferentă livrărilor de bunuri/prestărilor de servicii **taxabile** și valoarea totală a TVA aferentă acestora defalcate pe cote de TVA. Sunt **scutite** de taxă numai livrările de bunuri și prestările de servicii intracomunitare propriu-zise (declarată în D390), dar dacă operațiunea nu îndeplinește toate condițiile pentru a fi LIC sau PSIC, atunci se facturează cu taxă. Livrările taxabile către parteneri externi trebuie declarate în D394! Condițiile pentru ca o operațiune să fie considerată livrare intracomunitară se regăsesc în Ordinul 103/2016 (4.), începând cu art. 10.

Achiziții - Normele de completare (3.) prevăd, că se cuprind achizițiile pentru care beneficiarul este obligat la plata TVA conform art. 307 alin. (2), (3), (5) și (6) din Codul fiscal.

Declarantul fiind plătitor de TVA, la achiziții se aplică taxarea inversă, deci în D300 se reflectă taxa calculată atât ca taxă colectată, cât și ca taxă deductibilă.

Exemple de operațiuni, dacă se consideră că se desfășoară pe teritoriul României (art.278 din Codul fiscal):

- achiziții de prestări de servicii legate de bunuri imobile situate pe teritoriul României
- servicii de transport de bunuri sau persoane prestate pe teritoriul României
- serviciile accesorii unui serviciu de transport efectuate pe teritoriul României (de ex. încărcarea, descărcarea, manipularea, cântărirea, sortarea, depozitarea bunurilor etc.)
- lucrări asupra bunurilor mobile corporale, evaluarea acestora
- serviciile legate de acordarea accesului la evenimente culturale, artistice, sportive, științifice, educaționale, de divertisment sau alte evenimente similare, cum ar fi târgurile și expozițiile, precum și pentru serviciile auxiliare legate de acordarea acestui acces (utilizarea vestiarelor sau a instalațiilor sanitare)
- furnizarea de bilete de intrare la evenimente culturale, artistice, sportive etc. de către un intermediar

- servicii de restaurant și catering prestate pe bordul navelor, aeronavelor, trenurilor
- livrări către un partener intracomunitar, dacă transportul se termină într-o țară non-UE etc.

Vezi detalii din Codul fiscal ...

Ghidul D394 (8.) la pag.34. aduce completări:

- dacă se face o livrare intracomunitară fără o dovadă a transportului (CMR) către statul membru, atunci această livrare nu este scutită de TVA fiind considerată operațiune taxabilă cu obligația declarării în declarația 394, cartușul E
- dacă serviciile de cazare către persoane din UE se efectuează într-un imobil din România, serviciul se declară în D394 cartușul E

Vezi și tabelul de coduri ... în care sunt enumerate principalele operațiuni și OpTVA recomandat de noi.

Cod partener

Normele de completare (3.) prevăd, că trebuie declarat câte un **cod valabil de TVA în statul membru al persoanei impozabile nestabilite în România.**

1.5. Cap. F - Operațiuni cu persoane impozabile neînregistrate și care nu sunt obligate să se înregistreze în scopuri de TVA în România, nestabilite pe teritoriul Uniunii Europene

Acest capitol se referă la operațiuni asemănătoare cu cele din Cap.E, dar cu parteneri din afara UE.

Documente de inclus

- numai facturi (fără facturi simplificate)

Coduri și conținut:

F1) Rezumat

- **L** - livrări de către persoane care aplică:
 - sistemul normal de TVA
 - TVA la încasare
- **LS** - livrări în regimuri speciale de către persoane care aplică sistemul normal de TVA
- **C** - achiziții cu taxare inversă

Informații de declarat:

- numărul total al persoanelor nestabilite pe teritoriul Uniunii Europene
- livrările taxabile, pe cote TVA
- achizițiile pentru care se aplică taxarea inversă, pe cote TVA

F2) Lista detaliată

Se declară operațiile centralizate pe parteneri.

Livrări - cf. Normei de completare (3.), se declară valoarea totală a **bazei impozabile** aferentă livrărilor de

bunuri/prestărilor de servicii **taxabile** și valoarea totală a TVA aferentă acestora defalcate pe cote de TVA.

Nu se declară exporturile propriu-zise, scutite de taxă.

Numai dacă o operațiune este **facturată cu TVA către un partener extern** din afara UE, se include în D394.

Condițiile pentru ca o operațiune să fie considerată **export scutit de TVA** se regăsesc în Ordinul 103/2016, art. 1.-9. (4.).

Achiziții - nu se declară importurile pentru care TVA se plătește în vamă, nici operațiunile impozabile pentru care s-a acordat certificat de amânare de la plata în vamă a TVA.

3.) 10. se vor declara numai operațiunile taxabile pentru care locul livrării/prestării este în România conform art. 275, respectiv art. 278 din Codul fiscal și, în cazul achizițiilor de bunuri/servicii, beneficiarul este obligat la plata TVA conform art. 307 alin. (2), (3), (5) și (6) din Codul fiscal. **Nu vor fi declarate operațiunile de export și import de bunuri (inclusiv în cazul persoanei impozabile pentru care s-a acordat certificat de amânare de la plata în vamă a TVA) și nici operațiunile care se înscriu în declarația recapitulativă privind livrările/achizițiile intracomunitare (formular 390).**

Vezi și exemplele de la cap.E de mai sus, cu diferența, că partenerul are sediul în afara UE.

Ghidul D394 (8.) la pag.34 dă câteva exemple:

- achiziție de servicii de management/consultanță/marketing/licențe, efectuată de o persoană impozabilă română de la o altă persoană impozabilă nestabilă/neînregistrată în România dar stabilă/înregistrată în scopuri de TVA într-o țară non-UE, va trebui declarată în secțiunea F. Aceasta reprezintă o achiziție de servicii pentru care locul prestării este în România (art 278– regula generală B2B), iar persoana obligată la plata TVA este beneficiarul (art 307 alin (2)) și care nu se declară în D390.
- aceeași achiziție, dar de la un furnizor din UE nu se va declara în D394 (se aplică aceleași reguli cu privire la loc și persoana obligată la plata TVA) deoarece se declară în D390.
- Similar, o prestare de servicii (să zicem de aceeași natură ca cele de mai sus) efectuate de o persoană impozabilă română către un beneficiar stabilit în afara UE - nestabil și neînregistrat în România - nu se declară în D394).

Vezi și tabelul de coduri ... în care sunt enumerate principalele operațiuni și OpTVA recomandat de noi.

Cod partener

Normele de completare (3.) prevăd, că trebuie declarat **codul de înregistrare din registrul companiilor din țara de rezidență** pentru acest tip de parteneri.

1.6. Cap. G - Încasările lunare realizate din operațiuni efectuate prin intermediul aparatelor de marcat electronice fiscale, precum și din activități exceptate

În acest capitol se declară numai acele încasări, pe baza cărora se determină baza de calcul și taxa aferentă venitului realizat, pe cote. Se declară inclusiv baza impozabilă aferentă stornărilor.

Documente de inclus

- bonuri fiscale, dar numai *cele pentru care nu au fost emise facturi!*
- bonuri fiscale care îndeplinesc condițiile unei facturi simplificate (sub 100 euro), indiferent dacă CIF beneficiar este

sau nu este înscris

Coduri și conținut:

G1) Rezumat

Informații de declarat:

- **I1** - încasări prin case de marcat (AMEF), inclusiv cu bonuri fiscale care îndeplinesc condițiile unei facturi simplificate, indiferent dacă au/nu au înscris CIF beneficiar, detaliat pe:
 - nr. total bonuri fiscale
 - total încasări
 - baza impozabilă și TVA pe cote
- **I2** - încasări din operațiuni exceptate de la utilizarea caselor de marcat, conform prevederilor legale în vigoare, detaliat pe:
 - total încasări
 - baza impozabilă și TVA pe cote.

 În situația în care pentru activitățile exceptate au fost emise și facturi, acestea se vor declara în cartușul corespunzător operațiunii.

Vezi lista activităților exceptate...

G2) Lista detaliată

În lista detaliată se cuprind aceleași informații, dar datele se defalcă pe luni (se obțin informații suplimentare numai la plătitorii trimestriali) . Pentru **fiecare lună** trebuie înscris numărul de AMEF utilizate.

1.7. Cap. H - Rezumat declarație privind operațiunile realizate pe teritoriul României

Capitolul rezultă din însumarea datelor declarate în cap. C,D,E,F de mai sus, cu informațiile:

- livrări de bunuri/prestări de servicii (codul L)
- achiziții de bunuri și servicii efectuate, inclusiv cu taxare inversă (codurile A+C)
- achiziții de bunuri și servicii pentru care au fost primite facturi de la parteneri care aplică TVA la încasare (codul AI)

Datele se defalcă pentru fiecare cotă pe număr facturi, baza impozabilă, TVA.

1.8. Cap. I - Alte informații

Acest capitol se compune din 7 puncte principale, care necesită unele explicații suplimentare.

1.) pct.1. conține informații despre **facturile simplificate și bonurile fiscale**:

- **1.1.** Livrări pentru care s-au emis facturi simplificate pe care este înscris CIF beneficiar
- **1.2.** Livrări pentru care s-au emis facturi simplificate pe care nu este înscris CIF beneficiar și nu s-au emis bonuri fiscale
- **1.3.** Achiziții de la persoane care aplică sistemul normal de TVA pentru care s-au primit facturi simplificate și pe care este înscris CIF beneficiar

- **1.4.** Achiziții de la persoane care aplică sistemul TVA la încasare pentru care s-au primit facturi simplificate și pe care este înscris CIF beneficiar
- **1.5.** Achiziții pentru care s-au primit bonuri fiscale pe care este înscris CIF beneficiar și care îndeplinesc condițiile unei facturi simplificate.

Datele privind baza impozabilă și TVA se defalcă pe fiecare cotă.

Reamintim prevederile privind *factura simplificată...*

2.) pct.2. conține informații despre **facturi**:

- **2.1.** Plaja de facturi **alocate** în perioada de raportare de la seria ... nr. ... la seria ... nr. ..., din care:
- **2.2.** Număr total de facturi **emise** în perioada de raportare din plaja de facturi alocate ... , de la seria ... nr. ... la seria ... nr. ..., din care:
 - **2.2.1.** facturi **stornate** seria ... nr. ...
 - **2.2.2.** facturi **anulate** seria ... nr. ...
 - **2.2.3.** **autofacturare** seria ... nr. ..., bază impozabilă și TVA pe cote
 - **2.2.4.** **emise de beneficiar în numele furnizorului** seria ... nr. ...
- **2.3.** Număr total de facturi **emise de beneficiari, în numele persoanei impozabile** de la serianr. ... la seria ... nr. ...
 - Denumire ... și CUI **beneficiar** ...
- **2.4.** Număr total de **facturi emise de terți, în numele persoanei impozabile**, de la seria ... nr. la seria ... nr. ...
 - Denumire ... și CUI **terț** ...

Din Normele de completare:

2.1. contribuabilii vor completa plaja de facturi alocate prin decizie internă scrisă conform prevederilor legale în vigoare privind documentele financiar-contabile; se exclud facturile alocate pentru operațiunile intracomunitare cu bunuri și servicii, import/export de bunuri și operațiuni neimpozabile în România;

Prevederi legale privind regulile de numerotare a documentelor ...

📌 **Recomandăm** atribuirea unor serii și numere de facturi dedicate pentru operațiunile externe care nu figurează în D394, pentru ca intervalul declarat să fie continuu. Desigur, se permite folosirea mai multor serii pentru diverse seturi de facturi, subunități etc.

2.2.1. *factura stornată* reprezintă factura emisă de persoana impozabilă, a cărei valoare totală este negativă;

2.2.2. *factura anulată* reprezintă factura emisă de persoana impozabilă, netransmisă beneficiarului, operațiunile înscrise în aceasta nefiind înregistrate în contabilitatea persoanei impozabile;

2.2.3. seria și numărul facturilor emise prin *autofacturare*, inclusiv baza impozabilă și TVA aferente, defalcate pe fiecare cotă (24%, 20%, 19%, 9%, 5%), cu excepția celor emise de beneficiar în numele furnizorilor înscrise la pct. 2.2.4. Informațiile privind autofacturarea nu vor fi declarate la alte rubrici din declarație;

2.2.4 seria și numărul *facturilor emise de persoana impozabilă în calitate de beneficiar, în numele furnizorilor*, conform art. 319 alin. (18) din Codul fiscal.

Vezi exemplele din Norme privind plaja de facturi ...

3.) pct.3. Dacă se solicită **TVA la rambursare** prin D300, trebuie bifate activitățile desfășurate pentru achizițiile/livrările din perioada în cauză, dintr-o listă dată. *Vezi detaliile...*

4.) pct.4. Date privind **persoanele care aplică sistemul normal de TVA**

- **4.1.** TVA deductibilă aferentă facturilor achitate în perioada de raportare, indiferent de data la care au fost primite, de la persoane care aplică TVAI, pe cote

5.) pct.5. Date privind **persoanele care aplică sistemul TVAI**

- **5.1.** TVA colectată aferentă facturilor încasate în perioada de raportare, pe cote
- **5.2.** TVA deductibilă aferentă facturilor achitate în perioada de raportare, de la persoane care aplică TVAN, pe cote
- **5.3.** TVA deductibilă aferentă facturilor achitate în perioada de raportare, de la persoane care aplică TVAI, pe cote.

⚠ Nu contează perioada în care s-au emis/primit documentele, ci data încasării/plății.

6.) **TVA aferentă marjei de profit din regimuri speciale**

- **6.1** - agenții de turism - încasări, costuri, marja de profit, TVA
- **6.2** - bunuri second-hand, opere de artă, obiecte de colecție și antichități - preț vânzare, preț cumpărare, marja de profit, TVA

7.) **Defalcare livrări pe activități**

3.) - în situația în care persoana impozabilă a desfășurat în perioada de raportare activitate/activități definită/definite conform listei disponibile pe portalul ANAF (listă ce poate fi actualizată), **indiferent de activitatea preponderentă efectiv desfășurată în perioada de raportare**, declarată la secțiunea 1 lit. A, se vor completa valoarea livrărilor de bunuri/prestărilor de servicii fără TVA, precum și TVA aferentă, defalcate pe cote.

Vezi Lista de coduri CAEN din structura declarației (cu coduri mai detaliate față de Norme).

1.9. Ce se cuprinde în declarație?

Deși D394 este o declarație mult mai complexă față de modelul precedent, ea nu cuprinde chiar toate operațiile efectuate. Principiul este, că **se declară toate operațiile taxabile**, indiferent dacă taxa a fost sau nu dedusă. **Excepția** o reprezintă achizițiile de la persoane neimpozabile.

- În legătură cu **partenerii din România** - exemple de **operații neincluse**:
 - livrările cu cota 0%, adică neimpozabile, scutite cu/fără deducere
 - achizițiile cu cota 0%, neimpozabile, de la plătitori de TVA.
 - Exemple de poziții care nu se includ în D394: taxa radio-tv de pe factura de electricitate, contravaloarea tichetelor de masă (va apare numai serviciul de tipărire cu TVA). Acestea nu se vor include în D394, pentru că partenerul este plătitor TVA, nu persoană neimpozabilă!
 - achizițiile cu bonuri fiscale pe care nu este înscris CIF beneficiar, deoarece acestea nu servesc pentru deducerea TVA.

Ghid D394 (8.) pag.4. Operațiunile **scutite** de taxă prevăzute la art. 292 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal ..., nu se vor declara în formularul 394.

Exemple din Ghid de operațiuni scutite care nu se declară:

- prestările de servicii de natură financiar-bancară
- operațiunile de asigurare/reasigurare
- penalitățile.
- **Încasările** apar numai pentru acele operațiuni, în urma cărora rezultă TVA:
 - rapoarte zilnice ale caselor de marcat

- încasări cu bilete de intrare, automate comerciale etc., alte operațiuni exceptate de utilizarea caselor de marcat, pe baza cărora se calculează TVA
 - încasări/plăți în sistemul TVA la încasare, în urma cărora rezultă TVA exigibil (deci nu se includ toate încasările prin bancă/casă).
- **Plățile** apar numai în cap.I pct.5.2. și 5.3 și numai dacă în urma lor rezultă TVA deductibil.
 - În legătură cu **partenerii din UE** - nu se înscriu în declarație achizițiile/livrările intracomunitare (cele din D390).
 - În legătură cu **partenerii din afara UE** - nu vor fi declarate operațiunile de import-export.

2. Mod de operare

2.1. Principiile aplicate pentru colectarea informațiilor

Informațiile de mai jos sunt necesare în primul rând celor care operează hMARFA, pentru introducerea cât mai corectă a datelor.

- **La livrări:**
 - Acolo, unde operațiile trebuie defalcate după sistemul TVA aplicat de societate (normal sau TVA la încasare), în D394 operațiile se însumează în rubrica aferentă sistemului aplicat de declarant în perioada de raportare, indiferent de OpTVA aplicat pe documente.
 - Pentru cei care aplică **TVA la încasare** recomandăm să utilizeze **OpTVA „..1z”** și mențiunea „TVA la încasare”, indiferent dacă factura a fost sau nu încasată la momentul emiterii. Noul Cod fiscal a abrogat Ghidul TVA la încasare, care a prevăzut că pentru sumele încasate în momentul facturării nu trebuie aplicată TVA la încasare.
- **La achiziții:**
 - Regula de bază este, că se ia în considerare dacă furnizorul figurează în Registrul TVA la încasare.
 - În cazul în care starea partenerului nu poate fi decisă (? - din cauza unor neconcordanțe din RTVAI), se va lua în considerare OpTVA introdus (pe baza facturii furnizorului). Dacă factura conține mențiunea „TVA la încasare”, utilizați codificarea cu „..z”, indiferent de situația plății!
 - La unele operații nu se poate aplica TVA (& - cu parteneri afiliați), deci în aceste cazuri se va considera că partenerul aplică TVAN. Reamintim, că tranzacțiile cu parteneri afiliați trebuie codificate întotdeauna cu OpTVA „..x”, nu cu „..z”!
- **Tip partener**
 - Vezi detaliile privind determinarea tipului de partener în hMARFA, deci informațiile de introdus despre parteneri.

🚨 Recomandăm actualizarea Registrului TVAI din hMARFT cu suficientă regularitate, pentru a cunoaște starea partenerului.

2.2. Noutăți în hMARFA

2.2.1. Nomenclator articole

a) liste de coduri

Fereastra a fost reproiectată. Câmpul Tip TVA s-a mutat mai în față.

Apar 3 câmpuri noi:

- **Cod produs taxare inversă** (rubrica 394-PROD-TXI în Dicționar), apare cu F1 fereastra de ajutor. Se completează numai la acele articole, pentru care se aplică achiziții/livrări cu taxare inversă.

Vezi lista detaliată ...

- **Cod produs persoane fizice** (rubrica 394-PROD-TX0 în Dicționar), cu F1 apare fereastra de ajutor. Se completează numai acele poziții, care de regulă apar la achizițiile de la **persoane fizice**, din Cap.D. Achizițiile trebuie defalcate după natura bunurilor cumpărate de la aceștia.

Vezi lista detaliată ...

❗ Pentru loturile care se utilizează în relația cu persoanele fizice (neautorizate, deci PFA-urile întră în cap. C sau D ca și firmele), este obligatorie completarea codului. Dacă este introdus un cod în Nomenclator, el va fi luat în considerare numai pentru recepțiile de la persoanele fizice, pentru această situație nu trebuie definite loturi distincte.

- **Cod CAEN activitate** (rubrica 394-CAEN-ACT în Dicționar), apare cu F1 fereastra de ajutor. Se completează numai pentru acele poziții de **livrări**, care sunt realizate din activitățile enumerate. Suma veniturilor pe coduri CAEN va apare (dacă este cazul) în Cap. I, pct.7.

Vezi lista CAEN din structura declarației....

❗ În fereastra de ajutor apelabilă cu F1 codurile CAEN încep cu **S-...** sau **B-...**, deoarece mai trebuie specificat în D394, dacă articolul respectiv este o livrare de bunuri sau o prestare de servicii.

Nu trebuie completat pentru articolele care reprezintă doar achiziții.

Codurile introduse se pot urmări pe noua fereastră **Coduri D394**.

Observații legate de codurile CAEN

- În Norme aceste coduri au numai 4 caractere, în program se utilizează codurile din anexa cu validări
- La comerțul cu amănuntul cu evidență global-valorică se poate organiza de exemplu, ca să fie creată în casa de marcat câte o grupă distinctă pentru produse de patiserie, flori, hrană pentru animale. Aceste poziții ar putea fi declarate distinct pe rândurile BVINZ. Din păcate, încă nu ne putem pronunța, dacă aceste informații sunt solicitate de la toți comercianții sau numai de la cei care au magazine strict specializate pe aceste produse.
- O altă problemă ar fi de exemplu comercializarea diverselor mărfuri în benzinării. Credem, că la codul 4370 trebuie evidențiat numai combustibilul livrat.
- La restaurante, trebuie definit, ce reprezintă livrare de bunuri și prestare de servicii?
- Menționăm, că denumirile din listă nu coincid întocmai cu lista CAEN. Solicitați răspuns oficial de la organele fiscale privind natura informațiilor solicitate în unele cazuri (dacă codul sau denumirea activității trebuie luată în considerare). De exemplu, în lista CAEN oficială avem:
 - 1071 Fabricarea pâinii; fabricarea prăjiturilor și a produselor proaspete de patiserie
 - 4520 Întreținerea și repararea autovehiculelor.

❗ Problemele de mai sus credem, că sunt de competența contabilului, în colaborare cu organele fiscale. Recomandăm să adresați întrebări în scris organului fiscal!

Lista cu codurile NC pentru care se aplică cota de 9%

- **TARIC3.XLS** - fișierul Excel, actualizat cu codurile NC pentru care se aplică cota de 9% se poate lansa din fereastra dedicată. Conține acum și pozițiile pentru care se aplică cota de 9% de la 01.08.16. Detalii în cap.2.2.8.

b) Defalcarea unor poziții de nomenclator

b1) Pentru urmărirea taxare inversă

Câteva articole care pot fi livrate/achiziționate cu taxare inversă numai dacă se îndeplinește condiția, trebuie tratate distinct. La telefoane mobile, laptopuri, tablete vânzarea se face cu taxare inversă numai dacă valoarea totală a acestor poziții dintr-o factură depășește 22.500 lei. La imobilizări, obiecte de inventar este recomandat să fie create poziții de nomenclator distincte. De exemplu, din Y-IMOBILIZARE sau O-Obiect de inventar se pot crea:

Y-TELEFON MOBIL, sau O-TELEFON MOBIL
Y-TABLETA PC, sau O-TABLETA PC
Y-LAPTOP, sau O-LAPTOP

La aceste poziții noi trebuie introdus **Cod produs taxare inversă**. Acest cod va fi luat în considerare numai dacă operațiunea a fost cu taxare inversă (de ex. articolele de mai sus se află pe o factură cu valoare mai mare de 22.500 lei - recepție cu NIRII și TVATX). Dacă ele s-au achiziționat/livrat cu taxare obișnuită (NIRI), codul introdus nu se va lua în considerare în D394.

b2) Pentru urmărirea livrării pe unele coduri CAEN

Unde este cazul, pentru fiecare trebuie definită o nouă poziție în Nomenclator!

De exemplu, dacă până acum într-un BPS a fost recepționat o singură poziție de nomenclator:

- S-SERVICII

și la facturare a fost înscris manual: *spălat auto*, acum o firmă care efectuează atât activitate de spălătorie auto, cât și reparat roți, va crea 2 poziții distincte:

- S-SPALAT AUTO
- S-REPARAT ROȚI

La S-SPALAT AUTO se va introduce manual **Cod CAEN activitate**, astfel se vor putea centraliza toate operațiunile efectuate.

⚠️ **Atenție**, toate livrările de acest fel trebuie codificate distinct pe aceste activități, iar în cadrul lor **pe bunuri sau servicii!** Codul începe cu B-... sau S-.... Utilizatorul poate să completeze lista după necesități. De exemplu, codul S-9602-Activ. *coafura, infrumusetare* reprezintă servicii. Dacă se livrează și bunuri, în Dicționar se poate adăuga la rubrica **394-CAEN-ACT** codul B-9602 Activ. *coafura, infrumusetare*.

2.2.2. Recepții/intrări

a) Document furnizor

După cum s-a recomandat și în upgradeul hMARFA V8.7B, în recepțiile din țară trebuie evidențiate distinct bonurile fiscale în care s-a înscris CIF partener cu ajutorul casei de marcat (TVA poate fi dedus numai de pe aceste bonuri, valoarea bonului cu TVA trebuie să fie sub 100 euro la cursul valabil pentru data operației). Acestea, precum și eventualele facturi simplificate care se primesc cu/fără CIF înscris, se disting prin introducerea tipului corespunzător după cod Furnizor în prima rubrică, la **Doc**. Tipurile care pot fi introduse se apelează cu F1. S-au introdus codificările:

F	Factură
Z	Borderou de achiziție
G	Carnet agricol
N	Contract

C	Bon fiscal cu CIF
B	Bon fiscal fără CIF
S	Factură simplificată cu CIF (diferită de bonul fiscal!)
U	Factură simplificată fără CIF
D	Alte documente incluse în D394 (se aplică numai la neplătitori)
X	Alte documente (neincluse în D394)
A	Aviz de însoțire marfă

Avizul de însoțire (sau eventuale alte coduri proprii definite de utilizator) nu se vor prelua în D394.

La completarea documentului de intrare, hMARFA va recunoaște tipul partenerului și în funcție de acesta va apare în fereastra de ajutor lista documentelor care pot fi introduse (F1).

Tipul de document trebuie completat inclusiv la VAMĂ: în NIRE. Mod de completare:

- F - factură
- X - dacă există DVI
- necompletat - la AUTOLICHIDARE TVA (taxare inversă)

Funcționare tip document furnizor

- lista se creează în funcție de Tip partener, precum și dacă este o persoană fizică/juridică
- la completarea câmpului este accesibilă o fereastră de ajutor care conține tipurile de documente furnizor care se pretează furnizorului deja introdus. Dacă câmpul furnizor este vid, fereastra de ajutor conține toate tipurile de documente posibile,
- la validare se acceptă orice tip de document furnizor definit, deci se validează față de lista completă a documentelor furnizor
Ex. deși furnizorul este o gestiune și în fereastra de ajutor nu va apărea F-factură, dar se poate modifica manual să devină F. Este acceptat, va exista doar un avertisment în acest sens la părăsirea antetului,
- furnizor vamă și furnizor cheltuieli pot să rămână necompletate, caz în care tip document furnizor/cheltuieli trebuie să fie de asemenea necompletat. Acest lucru se validează.
- după modificarea furnizorului, la accesarea câmpului tip document furnizor, acesta se completează cu un tip agreat. Dacă tipul documentului furnizor este deja completat cu o valoare agreată, acesta nu se modifică.

Codurile introduse se pot studia și pe fereastra **Furnizori-TVA**.

Definiția tipurilor de documente furnizor posibile se află în **hMARFT/ Corespondente TVA/ Fereastra: 06 Tip doc.furnizor**

b) Listare NIRI, NIRMF, NIRII

Modelul B al acestor documente se listează cu **recapitulație pe cote TVA** (dacă există mai multe cote TVA pe factura furnizorului). Astfel, devine mai ușoară confruntarea datelor din documentele de recepție cu:

- document furnizor
- jurnalul de cumpărări
- D394

Op.Tva:2Iz		NOTA DE INTRARE-RECEPTIE/INTERN Nr.160001 din 01.06.2016							
FURNIZOR: TOURIST SA/F33551		din 25.05.2016		Total:		4148.75 din care TVA:		363.75	
Receptie de la furnizor intern									
Gest	Specificatia marfurilor	UM.	Cantitate	Pret unit. achizitie	Valoare achizitie	TVA %	Val.TVA Furnizor	PU contabil	Valoare contabila
MR	Apa minerala	LT	100.000	1.25	125.00	9	11.25	1.25	125.00
MR	Ulei de floarea soarelui	LT	50.000	3.00	150.00	9	13.50	3.00	150.00
MR	Cafea macinata	KG	150.000	22.00	3300.00	9	297.00	22.00	3300.00
MR	Tigarete AA	PAC	15.000	14.00	210.00	20	42.00	14.00	210.00
Recapitulatie pe cote TVA:		cota TVA 9%:		3575.00		321.75		3575.00	
		cota TVA 20%:		210.00		42.00		210.00	
TOTAL CALCULAT:					3785.00	363.75		3785.00	
TOTAL DIN DOCUMENTE (baza de calcul TVA):					3785.00	363.75			
DIFERENTE:					0.00	0.00			

La achizițiile cu taxare inversă, pe lângă NIRII trebuie întocmit și un **TVATX**. Acum, se pot introduce rânduri pe cote TVA mai simplu, în NIRII avem deja însumată baza de calcul de introdus pe cote (chiar dacă factura furnizorului nu conține TVA, acesta este calculat pe baza cotei indicate în Nomenclator). În D394 trebuie calculat și TVA aferent achizițiilor/livrărilor cu taxare inversă!

c) Coduri OpTVA recomandate

În tabelul de coduri ... alăturat sunt enumerate principalele operațiuni și OpTVA recomandat de noi pentru achiziții. Se poate studia modul corect de codificare pentru a obține efectul dorit în sensul direcționării informațiilor către D300, D390, D394.

d) Ce se recepționează de la parteneri interni?

Pentru a înțelege mai bine achizițiile de recepționat, dăm câteva exemple:

- de la plătitori de TVA:
 - toate documentele pe baza cărora s-ar putea deduce TVA - facturi, facturi simplificate, bonuri fiscale cu CIF (indiferent dacă TVA este deductibil fiscal, exigibil sau neexigibil etc.)
 - pentru D394 nu este necesară recepția unor bonuri fiscale fără CIF, care conțin cheltuieli neglijabile
- de la neplătitori de TVA:
 - se recomandă recepția tuturor achizițiilor de la acest tip de parteneri (ex. rata scadentă a chiriei pe bază de contract). Recomandăm OpTVA de tip "...In".

e) Delegat în Recepții

Dacă se dorește evidențierea persoanelor care au contribuit la o achiziție, se poate introduce parametrul „d” în tipul de document utilizat, astfel în capul recepției va apare câmpul „Delegat”. Acesta poate fi completat și prin fereastra de ajutor (F1). Lista datelor din documente se poate studia pe noua fereastră **Delegați**.

2.2.3. Numerotare documente

În Cataloage, după lansarea updateului la versiunea hMARFA V8.8.C5 apare noul meniu **Numerotare documente**.

⚠ În trim.IV 2016 meniul servește numai pentru definirea intervalelor de **facturi alocate** (efectiv utilizate), din care în D394 se vor evidenția distinct cele emise, anulate, stornate etc.

❗ Pentru anul 2017 se preconizează elaborarea unui meniu cu ajutorul căruia se vor putea introduce regulile de numerotare pentru toate documentele utilizate și numerotarea efectivă se va desfășura după regulile introduse.

Mod de lucru

Cu ocazia procedurii de update, aici se preiau - numai pentru facturi și facturi adiționale - toate numerele de regim special și numărul de factură efectiv utilizate începând cu 1 octombrie 2016.

Din Ghid D394 (8.) pag.42:

Plaja de facturi înscrisă la pct. 2.1 este cea alocată prin decizie, conform prevederilor OMFP nr. 2634/2015 unde, în funcție de modul în care a fost alocată, se poate menționa doar numărul primului document alocat, condiții în care declarația 394 se validează...

În cazul în care din plaja de numere alocate, la sfârșitul anului au rămas documente neutilizate, se poate proceda astfel:

- plaja de numere neutilizată se anulează, declarându-se la rândul 2.2 - facturi anulate;
- plaja de numere neutilizată se reportează în anul următor, declarându-se la rândul 2.1- plaja de facturi alocate.

Cu ocazia updateului va fi preluat automat numai numărul cel mai mic (de la ...) din fiecare interval utilizat. În lumina prevederilor de mai sus din Ghid, utilizatorul poate să aleagă din 3 variante de lucru:

- nu completează a doua rubrică (Până la ...)
- completează și Până la ..., iar după închiderea anului:
 - se modifică Până la ... pe ultimele numere utilizate (dacă validarea va permite), sau
 - dacă au fost puține facturi neutilizate, acestea se anulează (se înscriu toate facturile anulate în hMARFA)
- completează și Până la ..., iar numerele neutilizate se reportează pentru anul următor (recomandat dacă în Nr. factură nu este inclus și anul emiterii).

Desigur, recomandăm și revizuirea deciziei scrise de numerotare a facturilor.

Plaja înseamnă de regulă seria + numărul facturii. Se acceptă și serie necompletată. Numărul poate să conțină și caractere. La o plajă, grupul de caractere trebuie păstrat, numai partea din cifre formează un interval compact, de ex.:

- de la FF0001 până la FF1000 - se acceptă
- de la FG0001 până la FG1000 - se acceptă
- de la FF0001 până la FG1000 - nu se acceptă

Perioada și Seria identifică în mod unic descrierea. Începutul și sfârșitul unei perioade trebuie să facă parte din același an calendaristic.

Dacă „nr. regim special” diferă (de ex. se facturează din mai multe blocuri de facturi) și se utilizează un Număr factură continuu, se poate repeta rândul de descriere cu diferențierea seriei de regim special, însă Tip plajă trebuie să fie identic. De exemplu:

Interval NrRegSp	Interval NrFac
-------------------------	-----------------------

de la	pana la	de la	pana la
FF 10000	FF10100	160001	160300
FG 10000	FG10100	160001	160300
FH 10000	FH10100	160001	160300

Tip plajă poate fi de mai multe feluri:

- **F** - Facturi obișnuite - adică facturi incluse în D394. Aici intră și facturile emise către parteneri neplătitori de TVA, sau emise cu TVA către parteneri externi (în câmpul Alocată D394T? se înscrie D)
- **necompletat** - adică facturi neincluse în D394. Se utilizează pentru LIC, PSIC, export (în câmpul Alocată D394T? se înscrie N)
- **FA** - Facturi adiționale - la acestea, numărul facturii adiționale este cel din NrRegSp, iar NrFac este numărul BONF (dacă se completează în hMARFA), altfel vid (în câmpul Alocată D394T? se înscrie D). Recomandăm pentru serie NrRegSp „BON”. Dacă se dorește diferențiere pe magazine, se pot alocă mai multe plaje, cu seria B01, B02 etc. Numărul facturii va fi înscris la transformarea BONF în factură (cod b, setat cu F10) în Nr. regim sp. din document. hMARFA va utiliza plaja crescător la marcarea următorului BONF ca factură.
- **FB** - Facturi emise de beneficiar - NrRegSp nu se completează aici, se va completa prin înscrierea în fiecare TFBEN cu numărul facturii emise de beneficiar (serie regim special este una internă, se preiau caracterele de după liniuță). Acest număr va fi preluat în D394. NrFac înseamnă numerotarea internă a documentului TFBEN, tip document nou, livrat pentru introducerea în evidență a facturii emise de beneficiar în numele furnizorului (în câmpul Alocată D394T? se înscrie N).

⚠ Dacă facturile adiționale sunt introduse manual în hMARFT, plaja de numere alocate pentru acestea se introduce manual în hMARFA.

Recomandăm **adăugarea unei noi plaje prin copierea unui rând cu Tip plajă identic!** Astfel, se vor copia și formulele de preluare în D394, la care utilizatorul obișnuit nu are acces. În forma livrată, la facturile obișnuite se va prelua NrFac în D394, fără serie. Dacă se dorește, distribuitorul poate să adapteze formulele de preluare. Recomandăm, ca în D394 să apară acel număr al facturii, care este listat și pe formular. Dacă de exemplu nu apare numărul de regim special pe listă, furnizorul nu îl va putea introduce în evidență, deci oricum nu se poate utiliza pentru comparații ulterioare de date.

2.2.4. Facturi/ieșiri

a) Operații noi de setare a documentelor

Pe documentele de ieșire, în modul Vizualizare, cu tasta F10 apare o nouă listă de operații, lansabile de către contabil/operator, dacă este necesar:

- **Transformare în factură** - documentul BONF se va transforma în factură obișnuită, când este specificat un client
- **Revenire la bon fiscal** - dacă operația de mai sus s-a lansat eronat
- **Modificare cod D394T** - la utilizatori sunt utilizate o serie de tipuri de documente în diverse scopuri. De aceea, la lansarea unor documente de ieșire se poate selecta:
 - Setare B-Încasări prin AMEF (BF/rapZ)
 - Setare X-Încasări exceptate AMEF
 - Setare S-Facturi simplificate cu CIF

- Setare U-Facturi simplificate fără CIF
- Setare a-Autofactură
- Setare n-Factură emisă în nume furnizor
- Setare 3-Factură emisă de beneficiar
- Setare 4-Factură emisă de terți
- **Vizualizare câmpuri** - pentru programatori/distribuitori - se pot vedea câmpurile din documentul pe care suntem poziționați, precum și valorile acestora. Programul trebuie să fie lansat cu \$. Câmpurile se văd cu ajutorul tastelor **Ctrl F4**.

În cazul în care setarea unui cod D394T trebuie corectată, apare operația de anulare a setării, după care se poate alege o altă setare.

Setările efectuate se pot urmări pe **Fereastra Facturi-tva, col. Cod**.

Semnificația simbolurilor din col. Cod (denumit CODL) se poate studia în fereastra de ajutor (F1):

F	Factură încasabilă, financiar
T	TVAV - corecție TVA
B	Încasări prin AMEF (BF)
U	Facturi simplificate
X	Încasări exceptate AMEF
a	Autofactură
n	Factură emisă în nume furnizor
3	Factură emisă de beneficiar
4	Factură emisă de terți
b	Factură adițională pe bază bon fiscal
c	BF cu CIF tipărit

b) Bonuri fiscale și facturi adiționale

Bonurile fiscale se declară în D394 în felul următor:

- numărul total al bonurilor fiscale dintr-o lună, din care se scade numărul bonurilor pentru care s-au emis facturi adiționale
- totalul valorii fără TVA, precum și TVA defalcat pe cote TVA
- dacă clientul a cerut și factură la bon (factură adițională), atunci bonul nu se raportează ca încasare prin AMEF, ci factura adițională va apare în cap. C, D, E sau F, în funcție de tipul partenerului.

Facturile emise la cererea clientului în magazinele cu amănuntul, pe baza bonului fiscal, trebuie incluse deci în D394, declarându-se și plaja de numere a acestor facturi.

Plaja facturilor adiționale ar trebui să fie continuă (recomandare), de aceea pentru numerotare nu se folosește numărul bonului fiscal, ci se va genera un număr de factură adițională în câmpul **Nr. regim sp.** atât la listare, cât și în D394. Bonul fiscal obișnuit are câmpul Nr. regim sp. necompletat!

Există 2 operații apelabile cu F10 pe bonul curent:

1. Transformare în factură
 - schimbă partenerul din ALTII în cel indicat de operator,

- introduce în Nr. regim sp. un număr de factură adițională (în ordine crescătoare)
- schimbă modelul BONF, de ex. din A în I (listabil ca factură)
- completează CODL cu b (factură adițională)

Restricții:

- poate fi aplicat doar pentru bonuri fără CIF
- documentul trebuie să fie validat
- să nu fie deja marcat ca factură adițională

2. Revenire la bon fiscal

- transformă documentul în bon fiscal (se renunță la statutul de factură adițională, de ex. dacă s-a transformat eronat un bon)
- elimină "b" din CODL
- se repune partenerul pe ALTII, dacă CIF este necompletat

Restricții:

- documentul trebuie să fie validat
- să fie marcat ca factură adițională

Reguli pentru BONF cu/fără CIF

⚠ Dacă pe un BONF apare un partener specificat (diferit de ALTII), se consideră că bonul este un bon fiscal cu CIF (Cod c) și a fost înmănat astfel clientului, care poate să deducă TVA. În acest caz nu se mai admite transformarea în factură adițională. Bonurile peste 100 euro nu se asimilează facturilor simplificate, deci pentru clienții care doresc deducerea TVA recomandăm în acest caz emiterea de BONF fără CIF și factură adițională.

Utilizare coduri D394 în caz de operare BONF

Tip BF	Cod document (F10)	Cod partener	CIF partener
BF obișnuit		de regulă 9999 (ALTII)	0
BF cu factură adițională	b	# 9999 (specificat)	0
BF cu CIF partener	c	# 9999 (specificat)	#0

Facturi adiționale, dacă nu se utilizează BONF

Pentru ca **facturile adiționale** să aibă numere consecutive (trebuie declarate plajele de facturi utilizate) există mai multe variante:

- se folosește un tip document distinct pentru bonuri fiscale obișnuite și distinct pentru cele care se emit facturi adiționale
- pe baza bonului fiscal se emite o factură în care rândul este „cf. bon fiscal nr.../data...” (vezi Norme Cod fiscal pct.97)
- folosirea unui bloc de facturi separat pentru emiterea facturilor adiționale și adăugarea lor manuală.

c) Coduri OpTVA recomandate

În tabelul de coduri ... alăturat sunt enumerate principalele operațiuni și OpTVA recomandat de noi pentru livrări. Se poate studia modul corect de codificare pentru a obține efectul dorit în sensul direcționării informațiilor către D300, D390, D394.

d) TFAUS - Autofaktură - livrare către sine

Contarea a fost modificată. La livrare există 2 variante (adaptați după necesități):

- TVA aferent rândului introdus cu grupa Y-D: 635.2 = 4427 (dacă depășire protocol, ajustare TVA etc.)
- TVA calculat pentru regimul special al agențiilor de turism (grupa Y-T):
 - 4111.1 = 4427 - suma TVA calculat cu procedeul sutei mărite din venitul facturat al agenției
 - 4111.1 = 704 - cu minus, se scade suma TVA din venitul facturat

La acest tip de document se introduce codul „a” la validare.

e) Evidența facturilor

În documentația hMARFA sunt descrise **Regulile de numerotare a documentelor pentru Facturi/ieșiri**.

După cum s-a prezentat și mai sus, **în D394 se declară toate seriile și numerele de facturi întocmite de societate**, cu excepția celor pentru operațiuni intracomunitare și de export.

Se vor declara deci facturile:

- **alocate** (conțin și facturile cu operațiuni externe care nu se cuprind în D394, precum și eventualele facturi proforme), din care:
 - **emise către clienți** (se includ și cele cu total de plată=0, de ex. facturile pentru care s-a primit un avans)
 - **stornate** (se consideră stornate cele cu total negativ)
 - **anulate** (au starea Anulat, indiferent de partener sau conținut, chiar și facturile adiționale!)
 - **emise în numele furnizorilor**
- **emise de beneficiari în numele furnizorului**
- **emise de terți în numele persoanei impozabile**

Plaja de facturi alocate va fi preluată în D394 din meniul Numerotare documente.

⚠ După cum rezultă, în hMARFA trebuie introduse **toate** tipurile de facturi de mai sus, inclusiv facturile anulate. Eventual, se poate introduce un partener cu denumirea ANULAT, CIF necompletat, pentru a ne convinge, că aceste facturi **rămân** anulate, nu sunt în curs de finalizare.

Observații privind facturile proforme

- eventualele facturi proforme emise nu sunt contabilizate, nefiind documente financiar-contabile
- se poate introduce totuși încasarea lor
- la sfârșitul lunii recomandăm:
 - validarea celor încasate, devenind astfel facturi obișnuite
 - anularea celor prin care nu s-au realizat vânzări
 - nu recomandăm validarea lor ulterioară, pentru perioade închise, declarate. În acest caz trebuie emise noi facturi în perioada în care s-a realizat livrarea.
- dacă o factură rămâne în evidență ca proformă:

- se va prelua în jurnalul de vânzări cu zero, numai pentru evidența numărului de facturi
- în D300 nu apare
- în D394 numărul lor apare în plaja de facturi alocate

f) Evidențiere vânzări pe coduri CAEN

Dacă se dorește evidențierea distinctă a vânzărilor dintr-o anumită grupă de produse pe coduri CAEN (patiserie, flori, hrană pentru animale etc.) la evidența global-valorică:

- se definesc grupe distincte în casa de marcat
- se creează un articol generic distinct, de ex.:
 - M-MARFA TVA 20F - Vanzare flori, Cod CAEN activitate: B-47761
- se introduce un BVINZ de corecție:
 - M-MARFA TVA 20 cu cant.-1 și valoarea florilor vândute
 - M-MARFA TVA 20F cu cant. 1 și valoarea florilor vândute

g) Borderouri de vânzare

Întocmiți BVINZ-uri distincte pentru:

- încasări cu bon fiscal
- livrări cu facturi simplificate propriu-zise, indiferent dacă conțin sau nu CIF beneficiar
- încasări din activități exceptate de la utilizarea caselor de marcat (ex. automate comerciale, bilete etc.).

În documentul BVINZ, în primul rând din textul liber se introduce **Număr bonuri fiscale**. Se poate completa:

- zilnic, sau
- totalul lunar, în ultimul BVINZ din luna respectivă.

La BVINZ partenerul trebuie să fie de tip gestiune (G).

h) Facturi emise în numele furnizorului

Sunt situații în care unii beneficiari emit facturi în numele furnizorului, în baza art. 319 (18) din Codul fiscal și pct. 96 din Norme. Pentru aceste situații, recomandăm modelul **TFAUT - Autofact. în nume furnizor**. Va purta mențiunea *Autofactura în numele furnizorului*. Cei doi parteneri sunt inversați în modelul listat.

- Numerotare: numărul de regim special, Nr. fac. sunt cele din plaja alocată celorlalte facturi curente.
- OpTVA:5lx
- Cod: n (nu este încasabil)
- Contare: fără contare

- Jurnal de vânzări - apare, în lista /operații apare în subtotalul 5.

i) Facturi emise de beneficiar în numele furnizorului

S-a introdus noul document **TFBEN - Factura emisa de beneficiar**. Acest model servește la furnizor, pentru luarea în evidență a facturii emise de beneficiar (vezi pct. h) de mai sus). Lista va semăna practic cu o recepție, recomandăm atașarea la factura primită de la beneficiar.

- Numerotare:
 - în Nr. regim sp. se înscrie o serie dedicată și numărul facturii furnizorului
 - în Nr. fac. se înscrie numărul intern dedicat pentru acest tip de facturi (recomandăm un interval distinct)
- OpTVA: 1I..
- Cod:3F (încasabil)
- Contare: are formule de contare
- Jurnal de vânzări: apare, în lista /operații apare în subtotalul 1.

2.2.5. Încasări/plăți

În Registrul de casă apare un nou model de listă:

FILA	M	Registru de casă/incpla multiplă
------	---	----------------------------------

Utilizarea este posibilă dacă este funcțională opțiunea F (facilități de evidență financiară). În cazul în care se încasează/se plătesc mai multe facturi cu același document, suma este repartizată automat. Lista conține acum totalul sumei din chitanță și sumele pe facturi se regăsesc în col.Explicația.

La listarea registrului de casă apare și denumirea jurnalului în titlu.

2.2.6. Câmpuri suplimentare

A fost extinsă posibilitatea de a introduce câmpuri suplimentare (în prezența opțiunii) și în recepții, facturi, loturi de intrare/ieșire, încasări și plăți.

Ele se pot vedea pe fereastra de fișier și se pot încărca la Validare. Dacă nu se văd în mod corespunzător, se poate mări fereastra hMARFA.

Ele apar dacă în tipul de document este introdus parametrul „p”.

Loturi de ieșire

S-a introdus opțiunea de a adăuga un rând de **Observații** suplimentare în facturi, la fiecare lot. Trebuie activat parametrul „o”, dacă se dorește. Este necesară opțiunea Câmpuri suplimentare. Informațiile înscrise se pot vedea ulterior pe fereastra dedicată.

2.2.7. Tipuri de documente

S-au adăugat parametri noi, la alții s-a completat descrierea. [Vezi lista modificărilor ...](#)

2.2.8. Cote TVA

OUN 32/16 pentru modificarea Codului fiscal introduce **de la 1 august cota TVA de 9%** pentru livrarea de îngrășăminte și de pesticide utilizate în agricultură, semințe și alte produse agricole destinate însămânțării sau plantării, precum și prestările de servicii de tipul celor specifice utilizate în sectorul agricol, prevăzute prin Ordinul 1155/868/2016 (6.).

Pentru aplicare, în Cote TVA s-a introdus noua poziție **AR J**. La loturile din nomenclator corespunzătoare introduceți noul cod, **de la 1 august**.

Din Nomenclator articole se poate lansa Fereastra/TARIC 3.XLS actualizat. Se poate filtra valoarea 9 în col.D. Pozițiile pe fundal galben sunt cele introduse de la 1 august. Conțin îngrășăminte, pesticide, semințe.

În plus, același Ordin prevede cota de 9% pentru **serviciile agricole**. [Vezi lista detaliată ...](#)

2.2.9. Țări

Toate codurile de țară au fost revizuite. Prin upgrade s-a trecut pe nomenclatorul cu 2 caractere utilizat de D394T. La țările mai importante au fost actualizate: prefixul telefonic, capitala, limba oficială, valuta.

2.2.10. Recomandări pentru evidența regimurilor speciale

Art. 311 și 312 din Codul fiscal, precum și pct.85 și 86 din Normele de aplicare reglementează regimurile speciale de TVA pentru:

- agențiile de turism
- bunurile second-hand, opere de artă, obiecte de colecție și antichități.

Pentru aceste regimuri speciale, cf. art. 282 (6) c) din Codul fiscal, nu se poate aplica sistemul TVA la încasare.

Obligații pentru cei care optează pentru aceste regimuri speciale:

- ținerea unor jurnale TVA distincte (cod 4 în hMARFA)
- la achiziție, TVA nu se poate deduce
- neevidențierea TVA pe factură, se menționează regimul special aplicat.

[Vezi exemplificarea modului de lucru ...](#)

2.3. Noutăți în hUTIL

În **Societatea** trebuie completate obligatoriu datele de mai jos:

1. **Societate** se completează din *Date societate*

2. **Reprezentant fiscal/legal/imputernicit** se completează din *Date reprezentant fiscal*
3. **Întocmit** se completează din *Date întocmit*, fie persoană fizică, fie persoană juridică
4. **Reprezentant care semnează** - datele nume, funcția, adresa se completează astfel:
 - dacă Rf_denum este completat: Rf_denum, Rf_funcție, Rf_adresa
 - dacă în **Semnături/conturi** *Denumire 2* este completat (cazul contabilitate executată de terți): Denumire 2, Funcție 2, adresă societate,
 - altfel (cazul contabilitate proprie): Denumire 1, Funcție 1, adresă societate

2.4. Noutăți în hMARFAU

- Începând cu hMARFAU V8.80 s-a introdus un nou utilitar: **Update baze de date**. Ca și la alte programe, cu ajutorul acestuia se pot face mici adaptări, actualizări, corecții gratuite. Tastați DA la operația *Executați?* În descrierea operației apare versiunea la care se ajunge prin update. Verificați cu tasta F7 versiunea bazei de date hMARFA. Dacă nu coincide, lansați updateul. După rulare, apare un fișier log cu modificările efectuate.
- O altă noutate este, că cu ajutorul tastelor Ctrl F1 se poate lansa fișierul **Notițe**. Aici se vor înscrie și modificările efectuate de updateurile lansate.

2.5. Noutăți în hMARFT

a) Perioade

Completați câmpurile necesare pentru D394T:

a1) În Modificare **Perioadă**

- **Opțiune consultare** - pt. partea de semnături - dacă datele declarate pot fi consultate pe site-ul ANAF de către parteneri. La livrare, este setat OPT_CONSULTARE:=„DA”. Modificați, dacă considerați că nu permiteți consultarea de către parteneri:
 - dacă a fost DA, se poate modifica în NU doar la începutul anului următor
 - dacă a fost NU, se poate modifica în DA în orice perioadă a anului.În perioada în care se modifică, setați în Perioade **Schimbare opțiune**.
- **Nr.case marcat (AMEF)**
 - Luna 1 - se completează de plătitorii lunari sau în prima lună a trimestrului
 - Luna 2, Luna 3 - se completează numai de plătitorii trimestriali, este singura informație de defalcat pe luni!

a2) Dacă în D300 ați solicitat **rambursarea TVA** în perioada curentă, trebuie să indicați date cu privire la natura operațiilor din care provine soldul negativ. În Perioada curentă introduceți **D** sau **N** în rubricile din ferestrele:

- D394 - Inf.rambursare TVA/ach.
- D394 - Inf.rambursare TVA/liv.

Informațiile o să apară în lista *Rezumat D394T*, la **Tip operație I3**.

b) [Verif. parteneri]

Lansați cel puțin operațiile:

- 02 Preluare parteneri/per.crt.

• 04 a.Verificare in Registrul TVA

Operația a devenit opțională, deoarece în noua declarație 394 se declară toate firmele. Dacă o firmă este introdusă fără CIF cu „RO”, atunci va apare în cap.D, altfel în cap.C, deci oricum se va include.

⚠ În hMARFA, utilizați tasta F3 la introducerea unei firme noi.

c) Jurnale TVA

Pe fereastra **Includere în declarații** apare câmpul TVA: D/N. Astfel, se poate urmări care partener a fost încadrat cu TVA la încasare. În col. D394 apare perioada la documentele care s-au inclus.

⚠ Ca noutate, în jurnalul de vânzări apar și facturile anulate, deoarece în D394 trebuie preluate și seria și numărul facturilor emise anulate.

În JC mai apare o nouă fereastră: Import cu preț în vamă # 100%.

d) Alte operații

În locul meniului **Facturi adiționale** s-a conceput un meniu mai complex:

- în comerțul cu amănuntul se pot extrage/introduce manual facturile eliberate la cererea clientului (facturi adiționale) pe baza bonurilor fiscale (acestea nu sunt cuprinse în jurnalul de vânzări). Facturile introduse manual se vor păstra la repetarea extragerii. Din hMARFA se extrag aici:
- borderouri de vânzare (BVINZ)
- încasările pe bază de AMEF/exceptate (setate cu F10 pe codul X)
- livrările pe bază de facturi simplificate (setate cu F10 pe codul U)
- operațiile cu regim special de TVA (LS, AS)

Lansați ambele operații:

- Extrage facturi adiționale
- Extrage informații din JV/JC

Astfel, aici se vor înscrie automat și alte informații din cap. G și I al declarației:

```
GI1  - Încasări prin AMEF(BF/rapZ)
GI1  - Facturi adiționale
GI2  - Încasări exceptate utiliz. AMEF
I11  - Livrări fac.simplif.cu CIF
I12  - Livrări fac.simplif.fără CIF
I611 - Venituri LS-agenției turism
I612 - Costuri AS-agenției turism
I613 - Marjă AS-agenției turism
I621 - Venituri LS-second-hand,artă
I622 - Costuri AS-second-hand,artă
I623 - Marjă AS-second-hand,artă
```

Informațiile de mai sus vor apare în lista **Rezumat D394T** astfel:

- GI1 - Încasări prin AMEF cu BF (cu sau fără CIF) = Încasări prin AMEF(BF/rapZ)-Facturi adiționale
- I11, I12 - se extrag documentele de ieșire marcate astfel cu F10/Modificare cod D394T în hMARFA:
 - Setare S-Facturi simplificate cu CIF
 - Setare U-Facturi simplificate fără CIF
- I613, I623 - Marja - TVA este calculată prin procedeul sutei majorate, considerând ca valoare brută marja (Venituri-Costuri). ⚠ În hMARFA, TFAUS este setat acum pentru a autofactura marja calculată de agențiile de turism (TVA-ul trebuie să apară în Jurnalul de vânzări).

Vezi și fereastra **Includere în declarații!**

⚠ Ca noutate, se pot înscrie facturile adiționale (dacă nu se preiau din hMARFA), și pe lunile următoare, fără ca luna curentă să fie încheiată. Ele se înscriu direct aici, lângă datele din luna curentă, cu data efectivă a facturii și nu se vor suprascrie la o nouă extragere. În numar/per se înscrie numărul facturii, seria se poate lăsa necompletată. Câmpul D394 arată perioada în care factura se va cuprinde în D394.

e) Arhive

Arhivele de jurnale TVA și Alte operații s-au reprojectat, inclusiv operațiile de modificare retroactivă a unor date, pentru declarații rectificative.

Ferestrele conțin o serie de informații suplimentare, printre care și seria și numărul facturilor.

f) Declarații

Ordinea declarațiilor a fost modificată astfel:

- Declarația 394T - este noul model, aplicabil începând cu luna iulie 2016
- Declarația 390-VIES
- Declarația 300-TVA
- Declarația 392
- Declarația 394/16.S1 - este D394 utilizabil până la 30.06.2016. Meniul se utilizează numai pentru declarații rectificative pe perioade expirate!

D300 s-a mutat după D394T și D390, deci în ordinea logică a întocmirii lor. În D300 se extrag unele informații din D394T, iar compararea datelor din cele 3 declarații se poate face în lista din D300 prezentată la pct. g) de mai jos.

g) Corelații între declarații

⚠ Informațiile din D394T sunt mai greu de comparat cu contabilitatea. Unele operații nu se declară (de ex. cele cu cota 0% în relația cu plătitori TVA, import-export, AIC, ASIC, LIC, PSIC etc.).

În Declarația 300 apare o listă reprojectată: **Comparare 300-contare,394T,390**. Capitolele a. și b. au fost livrate odată cu upgradeul hMARFA V8.7. S-au introdus acum 2 capitole noi:

- c. Comparare D300 - D394
- d. Comparare D300 - D390

⚠ Recomandăm contabililor, să utilizeze aceste liste, iar în cazul în care în col. Diferență există sume mai semnificative, să verifice dacă:

- în hMARFA a fost lansată Contarea pe perioada curentă
- jurnalele TVA, facturile adiționale au fost extrase/înscrise recent
- D394T, D300, D392 au fost extrase recent, după importul datelor de mai sus

După cum se observă, mai întâi trebuie extrase și validate toate cele 3 declarații (dacă este cazul).

Vezi un exemplu ... - sunt marcate cu galben subcapitolele nou introduse.

Datele se compară pe baza următoarelor liste:

- din D394T:
 - 01 Rezumat D394T
 - 03 Lista operații D394T
 - 04 Rezumat TVA pt.compar.cu D300
- din D390:
 - Centralizator operații VIES
- din D300:
 - D300 - Decont TVA detaliat
 - Comparare 300-contare,394T,390 - lista cu datele de comparat

Diferențele de câțiva bani/lei sunt acceptabile din cauza rotunjirii la leu întreg în D394T. Pentru D300 datele sunt calculate din jurnalele TVA, de aceea apar cu zecimale.

 În mod excepțional, pentru trim.III 2016 efectuați comparația cu D394 după Extragere și Centralizare, fără lansarea operației **Adaptare pentru iul-sep 2016**, deoarece prin aceasta o parte din datele extrase se va goli. Reluați după comparare Extragerea, Adaptarea și Centralizarea!

Dacă sunt implementări foarte complexe, s-ar putea ca unele diferențe să fie acceptabile, ajustați lista pentru a obține date relevante!

Comparare D300 - D394T

- **c1. TVA aferent livărilor** - trebuie să fie aproximativ egale:
 - din D300 = TVA aferent livrărilor + regularizări + TVA livrări neexigibil curent-sold precedent
 - din D394T (subtotal XX-C din lista 04) = TVA aferent livrărilor pe tipuri de parteneri+TVA calculat în urma încasărilor cu case de marcat+ TVA calculat în urma încasărilor exceptate + livrări cu facturi simplificate + TVA colectat prin autofacturi + TVA din livrări 10.000 lei către pers. fizice (diferența este cuprinsă în total livrări către neplătitori)
- **c2. TVA aferent achizițiilor** - trebuie să fie aproximativ egale:
 - din D300 = TVA aferent achizițiilor - TVA import (din JC oper. cu „..Ex”) + regularizări + TVA achiziții neexigibil curent-sold precedent
 - din D394T (subtotal XX-D din lista 04) = TVA aferent achizițiilor de la parteneri TVAN +TVAI + TVA achiziții cu taxare inversă + TVA achiziții cu facturi simplificate și cu bon fiscal cu CIF
- **c3. și c4. - taxare inversă** - pentru livrări, în D300 nu este calculată taxa, iar pentru achiziții, taxa trebuie să fie aproximativ egală

Comparare D390 - D394T

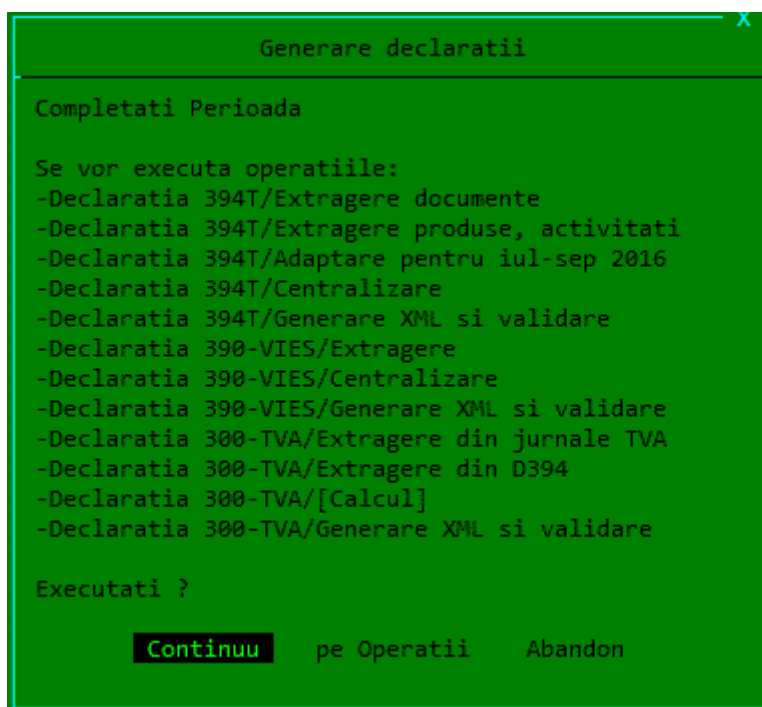
Bazele de calcul pe coduri de operații trebuie să fie egale cu rândurile corespunzătoare din D300 + regularizările aferente.

h) Utilitare noi

Extragere date și generare declarații automatizată. Executați pe rând utilitățile de mai jos:

- **Extrage jurnale TVA, alte oper** - se extrag deodată jurnalele TVA, inclusiv documentele de încasări/plăți și datele din fișierul Alte operații. Diferențele sub pragul de semnificație se repartizează. Dacă sunt semnalate erori semnificative, acestea sunt semnalate, se corectează în hMARFA și apoi se repetă extragerea.
- **Generare declarații** - se extrag pe rând: D394, D390, D300. La fiecare se efectuează extragerea documentelor, produselor, validarea și generarea XML. Rezolvați eventualele erori în fiecare declarație în parte.
 ⚠ Dacă în D300 se solicită rambursare TVA, completați mai întâi activitățile desfășurate în Perioade, după care utilizați meniurile de operații obișnuite din D394T.
- **Generare PDF-uri și depuneri** - la fiecare declarație validă se generează pdf-ul, care va trebui semnat, listat și apoi se deschide pagina de depunere electronică.

Operațiile efectuate în Generare declarații:

i) Corespondențe TVA

În meniurile existente:

- D300/TVA colectată
- D300/TVA deductibilă

a fost introdusă noua coloană D394T. Aici, se poate verifica pentru fiecare cod de OpTVA, sub care cod de operație se va include tranzacția respectivă (livrări, achiziții etc.) în D394. Dacă este necesar, se pot face ajustări. Rândurile în care nu este introdus un cod în col. D394T, nu se includ în declarație.

Apar 2 meniuri noi:

- **D394/Livrări**
- **D394/Achiziții**

unde sunt descrise alte condiții referitoare la natura operațiilor:

- **Op.P** - cod operație „provizorie” - la unele sume se decide codul operației pe baza informațiilor suplimentare
- **Part.** - tip partener 1, 2, 3 sau 4
- **TVAI** - dacă partenerul aplică TVA la încasare
- **PF/J** - partenerul este o persoană fizică sau juridică
- **TDoc** - tip document
- **Cap.** - capitolul din declarație
- **Oper.** - cod operație definitivă în care se repartizează suma
- **CuiP** - este completat CUI/CNP/NIF ? - * dacă DA
- **Prod.** - listă produse pe care se pot face defalcări

În fereastra **Tip doc.furnizor** apar documentele de intrare utilizabile pentru fiecare tip de partener.

j) Descriere D394T pentru dezvoltatori

Conține descrierea conținutului capitolelor, operațiilor etc. pentru generarea XML. Meniul apare numai în mod dezvoltare. Se pot lansa de aici operațiile:

- **Calcul** - se lansează numai dacă s-au efectuat modificări în descrieri - necesită asistență de specialitate!
- **Vizualizare structură XML** - este structura informatică valabilă la data livrării upgradeului
- **Vizualizare formular PDF** - este de fapt Softul A, cu caracter informativ, de la data livrării upgradeului
- **Export în Excel/OpenOffice** - datele din fișier pot fi exportate în Excel, în prezența opțiunii

k) Parametri

În Configurare/Parametri se regăsesc condițiile pentru:

- permisiunea de a fi consultate tranzacțiile de către parteneri - implicit DA, se poate modifica
- recepțiile fără rânduri de la persoane fizice - se pot seta conturile pe baza cărora să fie completat PROD-TX0, deoarece în acest caz nu există un articol concret. La livrare, sunt setate „gestiunile” care încep cu „20”, „23”, „30”, „60” ca intrări de bunuri, restul ca servicii. De exemplu:
 - gestiunea X604 34-Alte bunuri
 - gestiunea X626 35-Servicii
- adresa este/nu este preluată pentru persoane fizice dacă CNP este completat

Vezi detaliile ...

l) Constante și funcții

S-a introdus 2 constante noi:

- **394-TVA-SPEC** - Tip activitate cu regim special de TVA - setați numai dacă s-a obținut aprobare pentru aplicarea unuia din regimurile speciale TVA:
 - 1 - Agenții de turism
 - 2 - Second-hand, artă, antichități
- **300-PRAGRAMB** - Pragul de la care se poate solicita rambursarea TVA, în baza art. 303 (7) din Codul fiscal.

m) Declarația 300

La operația Extragere din D394, pe baza informațiilor regăsite, se înscrie dacă este cazul că s-au efectuat operații cu taxare inversă de:

- T1 Livrare de cereale, plante tehnice
- T2 Livrare telefoane mobile
- T4 Livrare console jocuri, tablete, laptopuri

La T3 datele se înscriu manual.

2.6. Completarea D394

a) Operații

[Setare perioadă Declarație]

Se utilizează numai în cazul în care trebuie întocmită o declarație pe perioade anterioare.

⚠ Pentru trim.III 2016 se lansează în ordine și operația [Adaptare pentru iul-sep 2016] ⚠ Pentru perioade de dinainte de 01.07.2016, declarațiile rectificative se întocmesc din meniul:

- Declarația 394/16.S1

Extragere documente

Extrage achizițiile și livrările interne din perioada curentă din:

- Jurnale TVA,
- Arhive jurnale TVA,
- Alte operații,
- Arhivă Alte operații.

Din arhive sunt extrase facturile neplătite/neîncasate din perioade precedente.

Extragere produse, activități

Extrage din hMARFA loturi:

- achiziții/livrări produse
- CAEN activități,

precum și intervalele de facturi.

După extragere apare un fișier log (se poate lansa din Vizualizări), care arată:

- produsele din Nomenclator cu taxare inversă (este completat Cod produs taxare inversă)
- loturile de produse din achiziții/livrări cu taxare inversă
- produsele din Nomenclator cu TX0, adică utilizate în relația cu persoanele fizice
- eventualele erori constatate se vor afișa cu *** ...

Se mai poate revizui, dacă în Nomenclator au fost introduse codurile necesare pentru toate loturile.

❗ Menționăm, că erorile/atenționările de la extragerea datelor ajung în fișierul log, în care erorile/atenționările sunt simbolizate cu ***, respectiv *. Ele se pot căuta pe ecran cu **Ct r l Q** (apăsând pe rând pentru fiecare), sau fișierul se poate deschide cu **Alt V** sau **F10** și Vizualizare într-un editor extern, unde căutarea se face cu **Ct r l F**.

[Adaptare pentru iul-sep 2016]

❗ Se lansează numai pentru trim.III 2016, în cazul în care trebuie redepuse declarații. După lansare se șterg datele din cap. D, E, F, G, I. Astfel, rămân numai operațiile cu partenerii plătitori de TVA din România.

Centralizare

Documentele se centralizează pe parteneri (CIF, CNP etc.) și pe coduri de operații (livrări-L,LS,V, achiziții-A,AI,C,N etc.). Rămân vizibile codurile tuturor operațiilor.

În meniul Declarația 394T se regăsesc o serie de ferestre noi, unde se pot vedea/căuta înregistrările pe documente, pe total, pe parteneri sau pe produse.

Generare XML și validare

Generează fișierul XML, lansează programul de validare și dacă sunt erori, le afișează.

Generare și/sau semnare PDF

Lansează programul de validare și generare PDF.

❗ Fișierul trebuie generat și transmis, chiar dacă nu au avut loc operațiuni cu TVA (nici măcar încasări/plăți în urma cărora rezultă TVA exigibil).

Depunere electronică

Lansează pagina cu linkuri pentru depunere, verificare stare declarație.

3.) Anexa 3 pct. 2.1. Prelucrarea declarațiilor informative depuse de persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA se realizează de către organul fiscal competent, prin folosirea programului informatic de prelucrare pus la dispoziție de Direcția generală de tehnologia informației, **până la data de 15 a lunii următoare termenului de depunere a declarației.**

❗ Prin excepție, validarea datelor trebuie reverificată în jurul datei de 15 a lunii următoare. Dacă este cazul, se depune declarație rectificativă. Verificați și datele declarate de parteneri, dacă v-ați dat acordul pentru consultare.

❓ La această dată nu cunoaștem adresa site-ului ANAF la care se pot consulta datele.

[Vizualizări]

Se pot lansa fișierele generate (XML, PDF, log, Excel). ❗ Ca noutate, se poate lansa de aici și *Vizualizare fișiere declarații*, deci putem căuta printre fișierele din DECL_OBL.

[Verificare/descărcare update]

Lansați înainte de depunerea declarației pentru a utiliza programul actual de validare!

b) Liste

b1) Lista generată din xml

Din programul DUKIntegrator, după validare se generează în pdf numai un scurt **Rezumat declarație** - a nu se confunda cu rezumatul cap.C din declarație!), acesta conține de fapt datele din cap.H. Listați pentru dosarul fiscal!

Verificați dacă s-au completat corect semnatarii înainte de depunere!

b2) Pentru detalii declarație s-au elaborat listele:

- **Rezumat D394T** - conține din fiecare capitol, pentru cap. C,D,E,F numai partea de rezumat. Pe rânduri apar codurile de operații, produsele/activitățile (dacă este cazul), pentru care s-au făcut defalcări, iar pe coloane apare numărul de documente, total document, baza și TVA pe cote. La capătul listei apar câteva informații inexistente în formularul oficial, dar solicitate în structura informatică:
 - I8 - Livrări 10.000 lei către persoane fizice, defalcate pe livrări obișnuite și livrări în regimuri speciale. În formularul oficial cap.I are 7 puncte. Acest subtotal a fost introdus pentru comparabilitatea datelor. Menționăm, că în cap.D la codul L trebuie însumate numai livrările către persoane fizice > 10.000 lei.
- **Lista operații D394T** - conține lista detaliată pentru cap. C,D,E,F, centralizată pe operații și în cadrul operațiilor pe cod partener.

Listele D394T sunt mult mai compacte față de formularul oficial, însă conțin toate informațiile necesare. Recomandăm anexarea primelor 2 liste de mai sus la pagina pdf rezultată după validare și semnare.

b3) Pentru verificare/comparare date:

- **Rezumat TVA pt.compar.cu D300** - pentru corelarea datelor cu D300. Vezi și lista de verificare între declarații descrisă la cap.2.4 pct.g)! Subtotalurile XX-C (TVA aferent livrărilor), respectiv XX-D (TVA aferent achizițiilor) vor intra în calculul variației TVA pentru verificarea corectitudinii datelor.
- **Rezumat nr.fac.emise/utilizate** - este un centralizator al facturilor emise:
 - subtotalul XX-FE conține facturile emise (dar numai cele pentru operații care se declară în D394!). Acesta trebuie să fie egal cu numărul de facturi defalcate pe operații din subtotalul XX-FU. Totalul este mai mic sau egal față de totalul facturilor alocate, care conține și facturile pentru export, livrări intracomunitare, facturile proforme etc.
 - subtotalul XX-FU înseamnă numărul de facturi cuprinse în D394/operații.
- **Documente/jurnale** - conține documentele incluse în declarație, grupate pe jurnale hMARFA de proveniență (T este un jurnal suplimentar, datele sunt preluate din jurnalele TVA și Alte operații)
- **Documente/operații** - documentele sunt grupate pe capitole și în cadrul acestora, pe coduri de operații. Astfel, se pot verifica listele centralizate de la pct. c2) pe documentele din care provin sumele.
- **Documente/operații/produse** - lista documentelor pe operații și în cadrul acestora pe produse
- **Documente/activități CAEN** - lista documentelor din care rezultă livrările declarate pe activități CAEN.

⚠ Primele 2 liste funcționează numai după operația de Centralizare, celelalte înainte de Centralizare.

⚠ Deoarece declarația trebuie depusă chiar dacă nu au avut loc operațiuni în perioada respectivă, și primele 2 liste se pot lista pe zero, cu toate codurile obligatorii enumerate.

c) Recapitulare etape de lucru

c1) Numerotare documente

Revizuiți regulamentul intern de numerotare a documentelor și comparați-l cu cele înscrise în Numerotare articole din

hMARFA.

c2) în hMARFA

- completați codurile în **Nomenclator articole** pentru:
 - articole cumpărate de la neplătitori
 - articole achiziționate/livate cu taxare inversă
 - articole a căror livrare se urmărește pe coduri CAEN
- completați noile coduri pentru documentele de intrare
- cu F10 setați tipul corect al documentelor de ieșire, dacă există facturi simplificate, autofacturi, facturi emise de alții, diverse documente de ieșire pentru încasări exceptate de la AMEF (bilete, automate etc.)

c3) în hMARFT

- verificați informațiile de completat din Perioade, dacă este cazul
- actualizați Registrul TVA la încasare
- lansați Verificare parteneri, cel puțin operațiile:
 - 02 Preluare parteneri/per.crt.
 - 04 a.Verificare in Registrul TVA
- extrageți jurnalele TVA și Alte operații (opțional cu utilitarul *Extrage jurnale TVA, alte oper*)
- generați și validați declarațiile (opțional cu utilitarul *Generare declarații*)
- verificați corelațiile între declarații:
 - din D394T listați: **Rezumat TVA pt.compar.cu D300.**
 - din D300 listați: **Comparare 300-contare,394T,390**
 - verificați, ca în col. Diferențe din a doua listă, sumele să fie neglijabile
- generați PDF-ul (opțional cu utilitarul *Generare PDF-uri si depuneri*)

⚠ Chiar dacă nu există facturi adiționale, este obligatorie extragerea datelor în meniul *Alte operații*, deoarece acesta conține și o serie de alte date necesare completării declarației.

c4) etape hMARFT în cazul TVA de rambursat

- dacă suma negativă TVA din D300 (rd.33) depășește 5000 lei (prag ajustabil dacă se modifică în Cod fiscal, prin constanta 300-PRAGRAMB) poate fi solicitată rambursarea sumei de la organul fiscal
- dacă firma optează pentru rambursare, înscrie D în rd. R din D300
- la generare XML apare atenționarea: *Completați in Perioade Inf.rambursare TVA si generati din nou XML in D394T ...*
- în Perioade completați rubricile din cele 2 ferestre cu DA/NU pentru perioada respectivă:
 - D394 - Inf.rambursare TVA/ach.
 - D394 - Inf.rambursare TVA/liv.
 - ⚠ nu uitați D în prima rubrică Solicit ramburs. TVA
- vezi *detalii ...* privind conținutul rubricilor
- în D394T refaceți etapele de realizare a declarației, pentru ca informațiile să fie preluate din Perioade.

c5) la ANAF

- transmiteți declarația **până la data de 30 a lunii următoare**
- descărcați recipisa
- ANAF prelucrează declarațiile **până la data de 15 a lunii următoare termenului de depunere a declarației**, cf. pct.2.1. din Normele de completare. Urmăriți, dacă apar cumva erori de validare ulterioare!

2.7. Rectificarea declarației

Corectarea erorilor

⚠️ Anexa 3 la Ordinul 3769/15 (3.) prevede, că dacă după depunerea declarației, sunt semnalate erori de validare, acestea trebuie corectate în 3 zile lucrătoare și D394 se retransmite.

Rectificarea declarației depuse

3.) 2.1. Prelucrarea declarațiilor informative depuse de persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA se realizează de către organul fiscal competent, prin folosirea programului informatic de prelucrare pus la dispoziție de Direcția generală de tehnologia informației, până la data de 15 a lunii următoare termenului de depunere a declarației.

2.3. În cazul în care, după depunerea declarației, persoana impozabilă constată existența unor omisiuni/erori în datele declarate, persoana impozabilă trebuie să depună o nouă declarație, corect completată, care înlocuiește declarația informativă depusă inițial.

3.5. În cazul în care pe pagina de vizualizare a stării declarației (394) se afișează un mesaj cu erorile pe care le conține documentul depus, contribuabilul trebuie ca, **în termen de 3 zile lucrătoare**, să corecteze toate erorile comunicate și să reia procesul de depunere a declarației 394.

a) Începând cu sem.II 2016 - în hMARFT se utilizează meniul:

- Declaratia 394T

Practic, nu există declarație rectificativă, se selectează o perioadă anterioară, se completează și se redepune.

⚠️ **Dacă o factură emisă după 01.07.2016 se primește ulterior, ea se cuprinde în declarația pentru perioada în care s-a primit, nu se mai depun declarații pe luni expirate din acest motiv!**

⚠️ **Dacă se primește ulterior o factură emisă înainte de 01.07.2016, se redepune D394 pentru perioada emiterii facturii în formatul aplicabil acelei perioade.** (Obs. Acest lucru nu este precizat în mod expres de reglementări, dar considerăm, că ultima modificare a Normei pentru D394 a intrat în vigoare de la 01.07.2016, deci numai după această dată se poate aplica regula din paragraful de mai sus.

De exemplu, dacă în luna decembrie se primește o factură din octombrie 2016, nu se mai redepune declarația pe luna mai, ci se declară factura în declarația pe luna august.

Dacă de exemplu o firmă s-a considerat plătitoare de TVA în luna octombrie și ulterior se dovedește, că nu ar fi putut să emită factură cu TVA, declarația corectată se redepune pentru luna octombrie. Vezi și pag.6 din Ghid D394 (8.).

b) Până la sem. I 2016 - în hMARFT se utilizează meniul:

- Declaratia 394/16.S1

La constatarea unor erori, se depun declarații rectificative pe lunile în cauză, în vechiul format. Acest meniu se utilizează numai pentru declarații rectificative!

2.8. Reunirea datelor din mai multe baze de date

Datele de raportare pot fi în mai multe baze de date, de exemplu în cazul în care există mai multe puncte de lucru.

[Vezi detalii ...](#)

3. Update bază de date

Fiind o lucrare complexă, pe baza experienței acumulate, se aduc îmbunătățiri continue acestui upgrade. Până la alte modificări majore, actualizarea se va efectua continuu, prin updateuri gratuite.

Ultima versiune este **hMARFA V8.8C6/hMARFT V4.4C6**. Ultimele updateuri aduc o serie de noutăți în operare și alte îmbunătățiri - [vezi detaliile](#) Prezenta documentație conține deja și funcționalitățile noi, care vor fi introduse prin acest update.

Etape de lucru:

- salvați baza de date
- executați în **hMARFU/Utilitare/Update bază de date**.

Mai multe detalii pe site-ul HAMOR Soft.

⚠ Începând cu trim.IV 2016 depuneți declarația 394 numai după descărcarea hMARFA V8.8C6 (dar cel puțin V8.8C5)!

Vă recomandăm și [forumul HAMOR Soft](#), unde postăm pe parcurs soluții pentru situații specifice.